

EDITORS-ADMINISTRADORS: UMBERT Y MIR—Cadena de Cort, n.º 11.—Palma.

DIUMENGE DE SEXAGÈSSIMA

La paraula de Deu

HAVENT preguntat al Fill de Deu sos deixebles, després de haverli sentit proposar la parábola de la llevor, y haventli demanat explicació d'ella, los respongué Jesús que á ells los era permés coneixer els mistèris del regne de Deu, pero no als demés, perque vejent no hi vessen, y ohint no entenguessen rès. Terrible, pero just càstig de Deu còntre aquells qui tancan els ulls á la llum de la veritat. Hi havia dues classes de persones entre els qui escoltavan la paraula de Deu: uns cercavan la veritat per instruirse, altres per criticarlo; tal es encara la conducta de Deu en vers d'una gran part dels homs: les veritats del Evangèli pareixen clares p'els qui cercan la veritat, però p'els qui volen acomodar la paraula de Deu á les seues inclinacions, tot es fosch, tot parábola; y, vejenthi, no hi veuen, y sentint, no hi senten, perque no tenen els ulls ni el sentit del còr, sens los quals inevitable la sordera y ceguedat en lo que se refereix á les veritats de la salvació.

Venguém, no obstant, á la parábola del sembrador.

La paraula de Deu es llevor tirada en el nostre còr per los qui la mos anuncian, com se tira en la terra el grà; deuria, pues, grellar allà lo meteix que aquest, y si així no succeheix, no será perque no tenga en sí meteixa principi de vida y fecunditat, sinó perque no troba còrs preparats. La major part dels qui la escoltan son semblants á aquells camins, en los quals trepitjan los passatgers la llevor; ò á n'aquells clapers, ahont la bona llevor no pot posar rels: ò á n'aquelles terres ahont les espines creixen al meteix temps que la bona bruya, y l'aufegan pronte.

¿Sabèu que se deü fer per rebrer ab profit la

paraula de Deu y ferla fructificar? Primerament deü ser rebuda en nostre esperit amb la atenció que li prestèm, per passarla immediatament á dins el còr, á digerirla ab lo apreci que fa d'elles, y el còr la roega després y la saboreix. Quant s'estima la sabiduría més que l'òr y la plata, se li cobra afició; y de tal modo se apassiona un ab ella, que la prefereix á tot lo del mon. Pero, ¿què fa l'inimich de Deu y dels homs per impedir que la paraula santa, la paraula de vida, de veritat, de salvació, sia rebuda en lo nostro esperit? Lo distrèn ab multitud de pensaments, y li inspira el desprèci de aquesta divina paraula. Se pert á poch-poch la estimació y respecte que se li hauria de tenir, ridiculisantse els modos poch agradables de les persones que la anuncian, censurant els seus exemples y el modo de parlar massa fort y enèrgich, tatxant el seu zèl de indiscret é imprudent, y, com succehí al profeta Ezequiel, arriban á escarnirlos y riurersé d'ells.

Y si no pot lo inimich impedir la atenció ni el apreci y la convicció del esperit, impedeix que se la fassa passar al còr; se escolta aquesta paraula del modo com escoltavan els juheus la del Profeta, com un aire de música que diverteix algún temps p'el seu sò agradable, y que se olvida al punt.

Llevor que grella prest, y quines rès no profundisan, no tardará en cremarse; així les persones que conceben de pronte bones resolucions, mentres y quant no se desenvolllan en lo amor de Deu, no conservan per molt temps son favor. No se coneix, diu el Savi, la bellesa de la doctrina, fins que se la guarda en lo íntim del còr; això es, quant se la ama; y no se ama la virtut, sinó quant se deixa de amar el pecat, y no se deixa d'amar el pecat, sinó quant se ama á Deu.

Sensa aquest fondo de amor á Deu, el còr se endureix, la pietat es superficial, falta la terra per abrigar la llevor, y el sol la crema al poch temps.

Mos falta espay y temps per totes les reflexions que se mos ofereixen.

Que servezan les apuntades per prepararnos á ascoltar degudament la paraula de Deu que se mos anunciará en la vinent Cuaresma, perque produeca en noltros fruits de vida etèrna.

MOSSEN JOAN

SANTOS DE LA SEMANA

Dia 6 Lunes. Santa Dorotea virgen y mártir. Stos. Silvano, Teófilo, Saturnino, Antoliano y Revocada mártires; Vedasto y Amando, obispos; y Guarino, confesor.

Dia 7 Martes. San Romualdo, abad. Santos Teodoro, Angulo y Aduco, mártires; Moisés, anacoreta; Nivardo, confesor; Ricardo, rey; Tresano presbítero y Sta. Juliana, viuda.

Dia 8 Miércoles. San Juan de Mata fundador; Santos Pablo, Lúcio, Ciriaco, Dionisio, Emiliano y Sebastián mártires; Juvencio, Honorato y Pablo obispos; Esteban de Moreto, confesor; Pedro, cardenal; Cuthman confesor y Sta. Cointa, mártir.

Dia 9 Jueves. Sta. Apolonia virgen y mártir. Stos. Nicéforo, Alejandro, Ammonio, Primo y Donato, mártires; Ausberto y Sabino, obispos; Eberhardo abad, y Sta. Attracta, virgen.

Dia 10 Viernes. San Guillermo, ermitaño y duque de Aquitania. Stos. Zótico, Ireneo, Jacinto, Amancio y Ertulfo, mártires; Sirviano, obispo; y Stas. Escolástica, Sotera y Austrevesta, vírgenes.

Dia 11 Sábado. Los siete fundadores de la Orden de Servitas, Bonfilio, Amideo, Bonajunta, Manete, Sosteno, Ugón y Alejos. Stos. Saturnino, Dátivo, Félix, Asumpcio y compañeros mártires; Severino, abad; Lúcio, Desiderio, Calocero, y Lázaro, obispos; Martiniano; ermitaño; Jonás, monje y Martín de León.

Dia 12 Domingo de Quincuagésima. Sta. Eulalia, virgen y mártir. Santos, Modesto, Julián y Ammonio, mártires; Melecio, patriarca; Gaudencio, obispo y Benito de Aniau, abad.

Indulgencia plenaria que puede ganar el que tenga la Bula de la Santa Cruzada visitando cinco iglesias ó cinco altares ó en su defecto cinco veces un mismo altar.

CONSELLS Y ADAGIS AGRÍCOLES

FEBRER

Dia 1.—Febreret curt, pitjó que turch.

Dia 2.—Si la Candelaria plora, l'hivèrn es fora; y si riu, lluny es l'estiu.

Dia 3.—Molts de dies bons fan un any dolent.

Dia 4.—Val més poca terra de primera que molta de tercera.

Dia 5.—Les terres donan tot temps, si no les manca aygo y fems.

Dia 6.—Feis goret y etsecayau oliveres.

Dia 7.—Comprau porcelles per nodrir.

Dia 8.—Sembrau ciurons y cavau els llegums.

Dia 9.—Sembrau carabasses y melons.—Si axercolas els sembrats, los veurás multiplicats.

Dia 10.—Flor de Febré, umpl el pané.

Dia 11.—Sembrau moradux, bledes, endivia, vinagrella y juavert.

Dia 12.—Empaltau melicotonés, nogués, presechs y cirerés.—Sembrau raves, fraules y cols d'estiu.

GLOSA

L'amo dexau aná axó:
ses someres son someres;
per estauviar llenderes
no hi ha com un parey bò.

LA BOYRA

S'alça allá demunt l'altura
entre clarors d'aua pura
la boyra blanca, al matí;
del cim baixa tremolosa
y p'el vall s'estén flayrosa
empesa per l'ayre fi.

Y amollant sa cabellera
p'el brancatje de murtera
desplega son vel sutil;
perfuma així 'l seu ropatje
d'aquella essencia selvatje
que sols vessan Maig y Abril.

Llavors ab réal grandesa
roda y s'aixampla suspesa
per los reynes del espay;
apar que diga enlayrada:
«sens mí la flor no se bada,
sens mí l'arbre no creix may.»

Quant eixes notes murmura
l'alé de l'aura més puña
que lleuger s'en vé del mar,
sos daurats cabells oretja
que l'aua rossa floretja
ab afany, al despertar.

El sol també li colora
son mantell blanch qu'enamora
en sos raigs de color d'or;
li dona tendra besada,
com besa á la matinada
amorós l'ayre á la flor.

Y es tan pura y tan garrida
ab eix ropatje vestida
que pareix símbol de pau;
com perfum de blanca rosa
qu'en florit Maig s'ha desclosa
vola ençesa p'el cel blau.

A poch-poch queda floviada
p'els nuvols que l'oretjada
ab ella gojosa uní;
y ja en pluja convertida
ayrosa ostenta estergida
l'arcada de Sant Martí.

Y com l'aua riallera
qu'esmalta en la primavera
de pèrles los puigs y plans,
ara també se destrena
la boyra blanca y serena
ab pèrles molt més brillants.

Axís la terra brufada
sembla inmensa encatifada
de la ciutat eternal;
nou Tabor de poèsia
que sols en eix mon destría
l'innocència angelical.

¡ Oh boyreta perfumada
per l'esperit somniada
viva imatge del candor !
¡ Quí pogués, com tu, enlayrarse
y per l'altura espayarse
deixant del mon la foscó !

MIQUEL GAYÀ BAUZÀ, PRE.

Una bona llissó

NA Felipa Castanyetes era una donade bona pasta, viuda d'un clavatayne que al morir-se li deixá cinch infants y quatre costelles rompudes. La pòbre Felipa se quedá com una gírgola dins un camp, perque encara que en *Torrapiques* li donás verdanch y mala vida, també cada dissapte li entregava un grapatet de pessetes que li ajudavan á porê gombolá la *patulea*, que tenia més talent que vergonya.

La pòbre necessitava sèt doblés per fer un sòu y per distrèure sa fam á sos *gavinons* los passava ab ranxo des corté de Cavalleria, rondalles y cançons; pero quant venia *finis-finis*, no li bastava ni pa ni pasta: sempre anava prima de pèl y de redolons.

Més de dos pichs alsá sa coua, y tota remesa s'en aná á cercá almoyna, però no tregué un *dau*, perque veyentla el senyoríu jove y ufanosa, li donava ses portes p'els uys, y... un *Deu vos dó remey, germaneta*.

Prová tots els oficis y cap li donava pedás abastament; els infants anavan nùus, críus y prims de panxa; y ella sensa llágrimes per banyá sos uys y ab so ventre aferrat á s'espina.

May un dòl ve totsòl. Es majoret de sa llocada, que tenia dèu ò onze anys, se cercava la vida per ses plasses y carrers de la Ciutat fent es *campussol* á senyors y senyores fins que li *afluixavan* dos cèntims ò el despatxavan ab males retranques.

Na Felipeta, sa segona de sa guarda, ab en Llorenset á *bè* y ab dues germanetes, brutetes com á viron, un á cada banda, donantlòs sa má, feyen sa processó per tota sa murada, aquí caich, aquí m'aixech; correguent una estona y jugatetjant un'altra; però may deixant ses manades p'el rotoy, y vetlant sempre s'ocasió de fer quatre doblerets per durlos á sa mare.

Na Castanyetes donava, ben dematinet, un sodoll á na *Pixedietes*, nina rossa com un fil d'or y hermosa com un sol; la colgava, á poch á poch, y quant adormideta la tenia, dins un brès, ja li havia estret cap á plassa ahont se llogava, ab es primé que li deya "com te va *hermano*," de bastaixa per á descarregá dels *carros fematés* ses cols y verdures que duyen de *l'horta* p'el consum dels *humans* prims ò gruixats de paladá; pues de tot hi ha entre els ciutadans. Un día nota que na *Pixedietes* casi no vol mamá y qu'una tossineta ronca apenes la deixava respirá. S'ánima li cau á n'es peus.

Devés les deu un municipal li acompanya en Leandro coix; un carro li havia esclafat un peu.

Tanta desgracia fou ploure demunt banyat, y, apurada sa paciència, mitx desesperada y sensa consòl na Castanyetes feu un esclató de plorá. Ses vehinadetes hey comparagueren á consolarla y cada una li ofería sos serveys, única cosa que possehían; ella se llamentava, y, en aquell moment, no volia rebre consolació: fitsos sos uys, vermeyenchs com la grana, demunt sos desgraciats fills, objecte de son plant, sols distreya aquella penetrant mirada per axugarlos-sè. De tant en tant obría sos llabis per queixarse de sa seua mala sort, y entre gemech y suspir, exclamava: ¡Jesús meu, per què m'heu feta tan desventurada? ¡Quin pecat hauré comés jo?

Donya Felicidad, senyora empiulada des primer pis, *rata traginera* ab més astucia qu'un mostèl, escolta desde una finestra des *mompeller* ses *completas* de ca na Castanyetes, y vetlant s'ocasió oportuna,

baixa com un llamp els escalons fins á s'entrada y volant surt á n'es carrer, y ab dos bots se tira dins s'ombrívola y homida botigueta de na Felipa, qu'en aquell instant anava recobrant els sentits de que havia estat privada per espay d'un quart d'hora, per efecte d'un atach nerviós. Ab sos uys esglayats y vidrienchs, repassa quant té en son contorn: es metje que fa sa primera cura á n'en Leandro, una senyora jove que dona son pit á na *Pixedietes*, un capellanet vey que li allarga sa má donantli una moneda de plata; donas y donetes, unes comentant, altres duguent pedassos de fil, altres benes, un'altra una tassa de bròu, altres fent filetes; aquella casa estava plena de gom engom.

Practicats els primers remeys, tothom aná *buidant*, prenguent cada cual per son vent; dins ca na Felipa solament hey romangueren es capellá y donya Felicidad; aquell consolant en nom de Jesucrist y recomenant á la pobre, paciència y resignació; y aquesta (*donya Felicidad*) fent es *mussol*.

El senyó *Biél*, es capellá, veyent que no precisavan sos serveys en aquella casa, se va retirar, prometent tornarhi á visitarla horabaixa. Na Castanyetes, agra hidíssima, sols contestá ab una capadeta y ab un riu de llágrimes sortides de lo més fondo del seu cor.

Donya Felicidad, trobantse fora *obstacles* apareyá es *filats* per á *cassá s'aussell*.—Vos sou molt desgraciada, comensá per dirli, sa vostra situació desesperada me aborriona. ¡Quin cuadro més funest el que estich veyent!

—Senyora, jò no la conech; però estich satisfeta de que hi haja ánimes que s'apiadin de mí.

—¡Oh! jo som vehinada vostra, y aquí me teniu fet un *panyo* de llágrimes, desitjosa de aixugá els vostros uys. No sabia que fosseu tant desgraciada, perque si ho arrib á saberho abans, antes d'ara m'haurieu contat entre una de ses vostres amigues. Desde avuy contau ab sa meua protecció y mentres tengueu malalts en casa no vos faltarà un diari de dues pessetes; y quant haureu sortida d'aquests apuros, vos donaré un *destino* ab el cual guanyareu una pesseteta cada día.

—¡Senyora, ¡ay! senyora! vostè es l'àngel tutelar. Deu l'hey pagarà.

—¿Què vos ha dat aquell capellá? ¡Quina gent més hipòcrita! ¡Psi! ab un duro dèu creure aquell *punt negre* que ha fet un mul... ¡Psi...! ¡que hi va de calsat per aygo aquest *cogulla* per á *conquistarvos*! Males armes son ses còtes, ¿eh?

—No, senyora; ¡sab qu'es de bona criatura aquest capellanet! No fa mal á ses pedres que trepitja. El sol no n'escaufa un altre de milló.

—Lo qu'heu de fer vos es fugí de ses *arpes* d'els *corps* que son uns tunantes. Si sou devota de *Sant Lutero* y de *Santa Catalina de Bora* y del *Beato Calvino* y del *Sant Rey Enrich* y de la *Beata Ayna Bolena* y de...

—No me *trèguiga* mes *sants nous*...; me basten els veys.

—Jo vos enviaré un *pastó* y... ¡quin homo! Mos cuidarèm de l'educació dels vostros infants, y, ¡quina ditxa! Vos vendreu *bibles* y... may vos faltarà un duro dins sa butxaca y *el cel segü*.

—Senyora, axò seria massa benestá en la terra, per després mereixa la gloria; es qui vol aná al Cèl ho ha de suá. Aquell sacerdot es el meu confés desde el primer pich que me vatx confessá, y me té dit que may me fihí de llops vestits ab pell d'auveya. Som catòlica y ab se fè de mos pares vuy viure, redolant, redolant, per després sortí d'aquest mon, gozant.

Els seus doblés *protestants* me cremarien les meues mans y ma consciencia; sa seua protecció m'hauria venguda l'anell al dit si fos caritativa, però essent *sectaria*, ni pols de vostê vuy á dins ca-meua

—¿Me despreciau?

—Sí, y no fassi més pusses per aquí. ¡Sorra!

—Ma mare, ¿veis sa misèria que mos roega y despatxau, ab males retranques, aquesta senyora?

—Fiy meu, sa misèria no es deshonra. Siam noltros bons, y Deu no desampara ningú.

—Cinch anys després. Aquell atlot era mestre d'escòla, guanyantse la vida á ca-na Felipa, y gracies á sa protecció dels catòlics, no hi faltava ni pau ni pa.

BRAULIO

Bunyols de vent

(y pebre couent)

Senyó Batle.—*Cans y Cusses.*—¿Se recorda d'aquell bando contra els cans alloure que fé repicar, á raiz de haver prês altre pich sa vara (accidentalment?)... Idò, com si tal cosa. Deu lo lliber d'una envestida dels cans de Terra-nova que solen travessar per Palma; pues á Alcaldes més homos que vossència son *escapassos* de tirarlos de morros en terra.

Senyó Batle.—*Carrils.*—¿Sab allò que se diu *Reglament* dels carruatges de lloguer? Idò s'en posan 3 y 4 de passatgers davant, quant ja tenen estibat dedins... Y es monopl de sa Porta de Jesús..., ¡tan campante!

Senyó Batle.—A sa Reconada de Sta. Margarida, just devora el portal antig, per hont, segons tradició, vá entrar l'escèrcit del Rey Don Jaume, per recordança, hey ha una capella surmontada amb l'escut d'armes de la Ciutat, que les hi posaren els Jurats en mostra de que dit piadós monument es propietat del Municipi.

Una imatge de Cristo crucificat, amb el Conquistador que li dona gracies per sa victoria, mostra aquell retaule pintat al oli demunt tela. Pero... á l'hora d'ara, está esquexada que fá plorera.

¿No hey hauria una ànima dins l'Ajuntament de Palma que proposás sa restauració d'aquella Santa imatge?...

Al manco que tanquin ses portes; y no passarém per l'afronta de tenir exposat un pelleringo baix de s'escut de la nostra *noble y culta y urbanizada y catòlica* Capital.

¡Ni els moros, perimetrían axò amb una imatge del seu fals Profeta!

(*Aquesta es la tercera advertencia.*)

Senyó Batle (*y van quatre*).—Se coneix que V. S. no's móu des vermey de s'ou, volem dí, que no tresca més que p'els tres o quatre carrers més cèntrichs de dins Ciutat; porque es cèrt y segú que si's prenía sa molestia de aná de tant en quant á fé una volteta p'els barris extrems, trobaria molt y molt que corretgi referent á llimpiesa.

Mos crega, sa major part de plàsses y carrers fan gitera; es necessari passarhi de puntes per no embrutarse. Aigos brutes, fanquim, caramulls de fems y porquerías de tota casta n'hi ha á balquena á totes hores des dí y no parlèm de sa nit. Un abandono igual no s'es vist may, ja passa de

mida. Ni á n' barris més bruts y asquerosos de Nápol's se poden compará. Qu'es tot quant se pugá dí.

Rebut y agrahit:

Repertorio de Buenas Lecturas.—Fascicle corresponent al més de Janer d'enguany.—Conté, com sempre, articles y fragments d'obras d'actualitat, de primer ordre, y de moral social catòlica, ¡llástima que'l seu bon past no s'espargesca per Mallorca.

MALLORCA

REVISTA DOMINICAL BILINGÜE

Este semanario tiene por objeto difundir lectura sana en forma amena y al alcance de todas las inteligencias.

Se reparte los sábados, y contiene ordinariamente cuatro páginas de texto; pero cuando los recursos lo permiten, publica números de á ocho páginas, suplementos ó aumenta la tirada y en este caso el exceso

Se distribuye gratuitamente

Se sufragán los gastos por medio de suscripciones desde **25 cénts. de peseta mensuales en adelante**

Por 25 cénts. se sirve semanalmente un ejemplar, por 50 cénts. cinco, por una peseta diez, y así sucesivamente.

Por consiguiente, á prorrateo entre cinco personas, sólo cuesta la suscripción

10 CÉTS. DE PESETA AL MES

HORAS DE DESPACHO: Por la mañana de 10 á 1 y por la tarde de 3 á 6.

EL PAN DE LOS POBRES

REVISTA CATÓLICA

Sale á luz el día 13 de cada mes; consta cada número de 48 págs esmeradamente impresas, siendo el precio de suscripción

UNA PESETA AL AÑO

Corresponsales en las Baleares: UMBERT Y MIR, Cadena de Cort, núm. 41.

A los avicultores

Boletín de la Avicultura Práctica, órgano oficial de la Real Escuela de Avicultura de Arenys de Mar que dirige D. Salvador Castelló.

Se admiten suscripciones y encargos y se proporcionan toda clase de datos en la Administración de este semanario.

La Talia Catalana

setmanari il·lustrat, regional y literari, dedicat al foment de l'escena catalana especialment de la catòlica.

Publica setmanalment fuys solts de 8 págs, de composicions dramátiques catalanes, de manera que al cap del any els subscriptors á més del periòdich tenen un enfilay de drames y comèdies, tot per sis pessetes, qu'es el preu de la suscripció.

Als qui vulgan més indicis, á s'Administració de MALLORCA DOMINICAL los ne facilitarán.

Teatre mallorquí

A s'imprenta d'aquest setmanari hi ha comèdies y pessas dramátiques dels més reputats escriptors mallorquins.

Tant se venen soltes com encuadernades y colleccionades per autors.

Imprenta de Umbert y Mir.—1899.

RECORDATORIA. Suplicam als subscriptors (sobre tot als de la part forana) que estigan en descubert ab aquesta ADMINISTRACIÓ, que fassin els possibles pera posarse al corrent, y d'aquest mòdo, no tant sols mos estauviarán feyna, sinó que de passada se favorirán á ells y als demés subscriptors, perquè com més se recaudi y més puntualment se fassin els pagos més millores se podrán fer en el nòstro setmanari.